

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 16.3.2011
COM(2011) 127 окончателен

2011/0060 (CNS)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на
решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства**

{COM(2011) 125 окончателен}
{COM(2011) 126 окончателен}
{SEC(2011) 327 окончателен}
{SEC(2011) 328 окончателен}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Общ контекст

В член 67, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз се посочва, че Съюзът представлява пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се зачитат основните права и различните правни системи. В параграф 4 на същия член се предвижда, че Съюзът улеснява достъпа до правосъдие, по-специално чрез принципа на взаимното признаване на съдебните и извънсъдебните решения по граждански дела. В член 81 от същия Договор се посочват изрично мерките, целящи да осигурят „взаимно признаване между държавите-членки на съдебните и извънсъдебните решения и тяхното изпълнение“, както и „съвместимостта на правилата, приложими в държавите-членки по отношение на стълкновение на закони и на юрисдикции“. На това основание бяха приети значителен брой инструменти, по-специално Регламент (ЕО) № 2201/2003, но те не включват в приложното си поле имуществените аспекти на регистрираните партньорства.

Приетата от Съвета на 30 ноември 2000 г. Програма за взаимно признаване на решенията по граждански и търговски дела¹ вече предвиждаше изработването на инструмент за съдебната компетентност, признаването и изпълнението на решения в областта на „имуществения режим между съпрузи и имуществените последиците при раздялата на несклучили брак двойки“. В Програмата от Хага², приета от Европейския съвет на 4 и 5 ноември 2004 г., която определи прилагането на тази програма за взаимно признаване от 2000 г. като главен приоритет, Комисията се приканва да представи зелена книга относно „уреждането на стълкновения на закони в областта на имуществения режим между съпрузи, и по-специално относно въпроса за съдебната компетентност и взаимното признаване“ и се подчертава необходимостта до 2011 г. да бъде приет инструмент в тази област.

В Стокхолмската програма, приета на 11 декември 2009 г. от Европейския съвет, се споменава също, че взаимното признаване следва да включи имуществения режим между съпрузи и имуществените последици при раздялата на несклучили брак двойки.

В своя „Доклад за гражданството на ЕС за 2010 г.: премахване на пречките за упражняване на правата на гражданите на ЕС“³, приет на 27 октомври 2010 г., Комисията определи несигурността по отношение на имуществените права на международните двойки като една от основните пречки във всекидневното на гражданите на ЕС при упражняване на правата, предоставени им от ЕС, отвъд националните граници. Ето защо Комисията обяви, че за преодоляване на тази пречка през 2011 г. ще приеме предложение за законодателен инструмент, позволяващ на международните двойки (съпрузи или регистрирани партньори) по-лесно да определят кой е компетентният съд и кое законодателство се прилага към правата им на собственост.

¹ ОВ С 12, 15.1.2001 г., стр. 1.

² ОВ С 53, 3.3.2005 г., стр. 1.

³ COM(2010) 603.

1.2. Основания и цели на предложението

Нарасналата мобилност на хората в пространство без вътрешни граници води до значително повишаване на броя на съюзите, в различни форми, между граждани на различни държави-членки и до присъствието на тези двойки в държава-членка, на която не са граждани, често придружено от придобиването на имущество, разположено на територията на повече от една държава-членка на Съюза. Изследване, реализирано през 2003 г. от консорциума ASSER-UCL⁴, изведе на преден план нарастващото значение на международните двойки в Съюза и практическите и юридическите пречки, пред които често са изправени, както в ежедневно управление на имуществото на двойката, така и при делбата му, предизвикана от раздялата на двойката или смъртта на един от партньорите. Въпреки че най-често срещаният вид двойка е брачната, напоследък се разпространиха нови видове двойки, като например регистрираното партньорство, с което се урежда съюзът между две лица, обвързани в трайна връзка, която е формално регистрирана пред публичен орган. Трудностите, които срещат двойките с регистрирано партньорство, често са свързани с големите разлики между приложимите норми, както на материалното право, така и на международното частно право, които уреждат имуществените последици на тези съюзи.

Поради специфичните особености на регистрираното партньорство и на брака и различните правни последици, които произтичат от тези две форми на съюз, Комисията представя две отделни предложения за регламенти: един, който се отнася до компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства, и друг относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените отношения между съпрузи.

С настоящото предложение се цели по-конкретно да се установи ясна правна рамка в ЕС, определяща компетентния съд и приложимото право в областта на имуществените аспекти на тези партньорства и да се улесни движението на решения и актове между държавите-членки.

2. РЕЗУЛТАТ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ — ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

В подготовка на настоящото предложение бяха проведени широки консултации с държавите-членки, другите институции и обществеността. В резултат на проучването, проведено през 2003 г., на 17 юли 2006 г. Комисията публикува Зелена книга за уреждането на съгласования на закони в областта на имуществения режим между съпрузи, и по-специално относно съдебната компетентност и взаимното признаване⁵, която постави началото на широки консултации по тези въпроси. За изготвянето на предложението Комисията създаде група от експерти, наречена „PRM/III“. Групата беше съставена от представители на различните професии, които се засягат от материята, отразяващи различните правни култури в Европа, и проведе пет заседания между 2008 г. и 2010 г. На 28 септември 2009 г. Комисията организира също така публично изслушване, по време на което

⁴ Вж. Изследване на имуществения режим на брачните двойки и на имуществото на неключилите брак двойки в международното частно право и във вътрешното право на държавите-членки на Съюза, Консорциум ASSER-UCL,
http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

⁵ COM(2006) 400.

обмяната на мнения с около стотина участници потвърди нуждата от инструмент на ЕС в тази област, обхващащ по-специално компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения. На 23 март 2010 г. беше проведена среща и с националните експерти, за да се обсъдят ключовите идеи на предложението в процес на изготвяне.

Накрая, Комисията направи обща оценка на въздействието на регламентите, отнасящи се съответно до имуществените последици на регистрираните партньорства и имуществения режим между съпрузи. Тя е приложена към настоящото предложение.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Правно основание

Правното основание на настоящото предложение е член 81, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който предоставя на Съвета правомощието да приема мерки, свързани със семейното право, които имат трансгранично значение, след консултация с Европейския парламент.

Както и при имуществения режим между съпрузи, имуществените отношения между партньори, от една страна, и между партньори и трети лица, от друга страна, се обуславят от наличието на първо място на регистрирано партньорство. Всъщност имуществените аспекти на регистрираните партньорства възникват посредством регистриране на партньорството — така както имущественият режим между съпрузи възниква със сключването на брак — и изчезват с разтрогване на партньорството. Чрез регистриране на партньорството пред публичен орган партньорите създават трайни отношения помежду си, които са юридически признати. Между другото повечето държави-членки, които предвиждат в националното си законодателство приложими към партньорството правила, приравняват този институт, доколкото е възможно, на брака.

Целта на настоящото предложение е да се създаде цялостен корпус от норми на международното частно право, които да се прилагат към имуществените аспекти на регистрираните партньорства. Предложението съответно се отнася до съдебната компетентност, приложимото право, признаването и изпълнението на решения, постановени по въпроси, свързани с имуществените аспекти на регистрираните партньорства. Правилата, които се съдържат в предложението, се прилагат само в ситуации с транснационален характер. Следователно условието за трансгранично измерение на член 81, параграф 3 от Договора е изпълнено.

3.2. Принцип на субсидиарност

Целите на предложението могат да бъдат постигнати само под формата на общи правила в областта на имуществените аспекти на регистрираните партньорства, които следва да бъдат идентични с цел осигуряване на правна сигурност и предвидимост за гражданите. Следователно предприемането на едностранни действия от държавите-членки би било в противоречие с тази цел. Не съществуват международни конвенции, приложими в тази област, с изключение на Конвенцията за признаването на регистрираните партньорства от 5 септември 2007 г. на Международната комисия по гражданско състояние. Но тази конвенция урежда само признаването на партньорствата и все още не е влязла в сила, поради което тя явно няма да може да даде необходимия отговор, съответстващ на мащаба на проблемите, обхванати от настоящото предложение, установени както от оценката на въздействието, така

и от обществената дискусия. Естеството и мащабът на проблемите, пред които са изправени гражданите, са такива, че целите могат да бъдат постигнати само на равнище Европейски съюз.

3.3. Принцип на пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като се ограничава стриктно до необходимото за постигането на залегналите в него цели. Предложението не хармонизира правото в областта на имуществените аспекти на регистрираните партньорства на държавите-членки. То не засяга също така данъчния режим при делба на имуществото на партньорите с регистрирано партньорство, както е предвиден в законодателството на държавите-членки. Предложението няма да доведе до финансови или административни тежести за гражданите и ще представлява само минимална допълнителна тежест за съответните национални органи.

3.4. Въздействие върху основните права

В съответствие със Стратегията на Съюза за ефективно прилагане на Хартата на основните права от Европейския съюз⁶ Комисията се увери, че предложението зачита правата, изложени в Хартата.

Предложението не засяга правото на неприкосновеност на личния и семейния живот и правото на встъпване в брак и на създаване на семейство в съответствие с националните закони, които права са установени съответно в членове 7 и 9 от Хартата.

Утвърждава се правото на собственост, установено в член 17 от Хартата. Възможността да бъде предвидено кое право ще се прилага към цялото имущество на двойката ще позволи на партньорите да се възползват по-ефективно от правото си на собственост.

Комисията също се увери, че член 21, забраняващ всяка форма на дискриминация, е взет предвид.

Накрая, предложените разпоредби подобряват достъпа на гражданите до правосъдие в Съюза, особено за двойките, обвързани в регистрирано партньорство. Те улесняват прилагането на член 47 от Хартата на основните права, който гарантира правото на ефективни правни средства на защита и правото на достъп до безпристрастен съд. Тъй като предвижда обективни критерии за установяване на компетентния съд, предложението ще предотврати паралелните производства, както и прибързаното подаване на искова молба от по-активната страна.

3.5. Избор на инструмент

Необходимостта от правна сигурност и предвидимост изисква ясни и еднотипни правила, което налага формата на регламент. Предложените правила в областта на компетентността, приложимото право и свободното движение на решения са ясни и подробни и не изискват транспониране в националното право. Постигането на правна сигурност и предвидимост би било компрометирано, ако държавите-членки разполагаха със свобода на преценка при въвеждането на правилата.

⁶ Съобщение от Комисията COM(2010) 573, 19.10.2010 г.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА, ОПРОСТЯВАНЕ И СЪГЛАСУВАНOST С ДРУГИТЕ ПОЛИТИКИ НА СЪЮЗА

4.1. Отражение върху бюджета

Предложението няма да има отражение върху бюджета на Съюза.

4.2. Опростяване

Хармонизирането на правилата за компетентността ще опрости значително процедурите за определяне въз основа на общи правила на компетентния съд за решаването на въпроси, свързани с имуществените аспекти на регистрираните партньорства. Разширяването на компетентността на съда, сезиран с производство за наследяване, в случай на смърт на един от партньорите, вследствие на прилагането на бъдещ инструмент на Съюза или с производство за раздяла на партньорите, така че да обхване свързаните производства относно имуществения режим на партньорите, ще позволи всички аспекти на ситуацията на гражданите да бъдат разгледани от един и същи съд.

Хармонизирането на съдебните норми ще опрости значително процедурите, като се определи кое е приложимото право.

Освен това, предложените правила за признаването и изпълнението на съдебни решения ще улеснят движението им между държавите-членки.

4.3. Съгласуваност с другите политики на Съюза

Настоящото предложение се вписва в рамката на процеса, започнат от Комисията, за премахване на пречките пред гражданите на Съюза за упражняване в ежедневието на правата, предоставени им от ЕС, така както този процес е описан в гореспоменатия доклад за гражданството на Съюза от 2010 г.

5. КОМЕНТАРИ ПО ЧЛЕНОВЕТЕ

5.1. Глава I: Приложно поле и определения

Член 1

Личните последици на регистрираните партньорства са изрично изключени от приложното поле на настоящия регламент, който е посветен на техните имуществени аспекти. Понятието „имуществени аспекти“ обхваща както аспектите, свързани с ежедневното управление на имуществото на партньорите, така и тези, свързани с делбата му поради раздяла на двойката или смърт на един от партньорите.

При определянето на областите, които се обхващат от бъдещия инструмент, бе счетено за необходимо да се състави изчерпателен списък с областите, изключени от действието на регламента. Съответно от приложното поле на регламента са изключени въпросите, които вече са обхванати от съществуващи регламенти на Съюза, като задълженията за издръжка⁷

⁷ Уредени от Регламент (ЕО) № 4/2009 (ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1).

между партньорите и въпросите, свързани с действителността и последиците на даренията⁸. Въпросите, свързани с наследственото право, също са изключени от приложното поле на регламента.

Регламентът не засяга същността на вещните права, отнасящи се до дадена вещ, класификацията на вещите и правата и определянето на прерогативите на носителя на тези права. Публичността на вещните права, а именно функционирането на имотния регистър и последиците от вписването или невписването в този регистър, също се изключват от приложното поле на настоящия регламент.

Член 2

С цел да бъдат съгласувани, да се улесни разбирането и да се уеднакви прилагането им, някои от определенията на понятията в настоящия регламент се срещат и в други действащи инструменти на Съюза или такива в процес на договаряне.

Настоящият регламент се отнася само до имуществените последици на регистрираните партньорства, които са обект на специално определение, ограничаващо ги само до съществуващите имуществени отношения между партньори и между партньори и трети лица, които произтичат от институционализираната връзка, създадена чрез регистриране на партньорството.

Освен това понятието „съд“, както е определено, обхваща органите, упражняващи функциите си по делегиране или назначаване от съд, и позволява приравняването на актовете, издавани от тези органи, към съдебните решения, що се отнася до начина им на признаване и на изпълнение в държава-членка, различна от тази, в която са били издадени.

5.2. Глава II: Компетентност

Съдебните производства, свързани с имуществените последици на регистрираните партньорства, често имат за предмет делбата на имуществото на партньорите, предизвикана от прекратяване на съществуването на двойката поради смъртта на единия от партньорите или раздялата им.

Целта на настоящия регламент е да позволи на гражданите различните свързани производства да се разглеждат от съдилищата на една и съща държава-членка. За тази цел регламентът осигурява съответствието на правилата за определяне на компетентността на съдилищата, сезирани с имуществените аспекти на съюзите, с вече съществуващите или предложените в други европейски инструменти правила.

Член 3

Компетентността на съдилища на държава-членка, териториално компетентни да разглеждат делбата на наследството на починалия партньор в съответствие с правилата, определени в Регламент (ЕС) № .../... *[на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и*

⁸ Уредени от Регламент (ЕО) № 593/2008 (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство], ще обхваща и делбата на имуществото на партньори с регистрирано партньорство вследствие на откриване на наследството.

Съдилищата на тази държава-членка ще могат обаче да откажат такова разширяване на компетентността си, ако във вътрешното право на тази държава институтът на регистрираното партньорство не съществува.

Член 4

Също така, за да може при раздяла на партньорите съдът на сезираната държава-членка да разгледа всички аспекти на тази раздяла, без партньорите да са принудени да започват различни производства в няколко различни държави-членки, компетентността на съдилищата на държавата-членка, които следва да се произнесат по разтрогването или унищожаването на регистрираното партньорство, може да обхване и имуществените последици на регистрираното партньорство, свързани с разтрогването или унищожаването му, ако партньорите са се споразумели за това.

Член 5

Този регламент предвижда отделни правила за компетентност, които се прилагат във всички останали случаи, и по-специално извън производствата за уреждане на наследството или раздялата на двойката. Списък с йерархично изброени критерии за привръзка позволява да се определи държавата-членка, чиито съдилища са компетентни да разглеждат производства, свързани с имуществените аспекти на регистрираните партньорства.

По-конкретно предложените критерии са общото обичайно местопребиваване на партньорите, последното общо обичайно местопребиваване, ако единият партньор продължава да живее на същия адрес, и обичайното местопребиваване на ответника. Тъй като, както в членове 3 и 4, съдилищата на държава-членка, определена в съответствие с изброените по-горе критерии, могат да откажат да разгледат делото, ако във вътрешното право на тази държава регистрираното партньорство не съществува, в член 5 се предвижда като последен критерий държавата-членка по регистриране на партньорството.

Член 6

Този член позволява да се определи държавата-членка, чиито съдилища могат по изключение да разглеждат въпросното производство, ако съдилищата на нито една друга държава-членка не са компетентни по силата на предишните членове. Това правило гарантира на партньорите и заинтересованите трети лица достъп до правосъдие, когато имущество на единия или двамата партньори се намира на територията на въпросната държава-членка, както и когато двамата партньори имат гражданството на тази държава-членка.

5.3. Глава III: Приложимо право

Член 15

Съществуващите разлики между националните законодателства на държавите-членки, които предвиждат регистрираното партньорство, налагат в този регламент по отношение имуществените аспекти на дадено регистрирано партньорство да бъде възприет принципът на прилагане на правото на държавата по регистрирането му. Този принцип изглежда в съответствие със законодателствата на държавите-членки в областта на регистрираното партньорство, в които обикновено се предвижда прилагането на правото на държавата на регистрирането му и не се допуска партньорите да избират право, различно от правото на държавата на регистрирането, дори да се допуска сключването на споразумения помежду им.

Потвърждаването на този принцип осигурява на практика единност на приложимото право към цялото имущество на двойката, което е обект на имуществените последици на регистрираните партньорства, независимо от вида или местонахождението му.

Член 16

Стълковителните норми, предвидени в предходния член, се прилагат към всички форми на регистрирано партньорство, независимо от това в коя държава е било сключено, а не само към регистрираните партньорства, сключени в дадена държава-членка.

Член 17

За да се вземат предвид правилата за прилагане, необходими във всяка държава-членка, и по-специално за защитата на семейното жилище, тази разпоредба позволява в дадена държава-членка да не се прилага чуждото право в полза на собственото право. Съответно с цел осигуряване на защитата на семейното жилище, държава-членка, на чиято територия се намира това жилище, ще може да наложи прилагането на собствените си норми за защита на семейното жилище. По изключение тази държава може да прилага собственото си право спрямо всяко лице, което живее на нейна територия, с „предимство“ пред разпоредбите на договора за партньорство на това лице, сключен в друга държава-членка.

5.4. Глава IV: Признаване, изпълнителна сила и изпълнение

В предложението се предвижда свободното движение на решения, автентични актове и съдебни спогодби в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства. Така чрез него се осъществява взаимно признаване, основано на взаимното доверие, което се поражда от интеграцията на държавите-членки в Европейския съюз.

Свободното движение намира конкретни измерения чрез единно производство за признаването и изпълнението на решения, автентични актове и съдебни спогодби с произход от друга държава-членка. Това производство заменя националните производства, действащи понастоящем в различните държави-членки. Основанията за непризнаване или за отказ на изпълнение също са уеднаквени на европейско равнище и са сведени до необходимия

минимум. Те заменят различните съществуващи понастоящем на национално равнище основания, които често са по-широки.

Решения

Предложените норми за признаването и изпълнението на решения следват тези, предложени в областта на наследяването. Съответно те съдържат препращане към производството по екзекватура, съществуващо по граждански и търговски дела. Следователно всяко решение на държава-членка се признава в другите държави-членки, без прилагането на някаква специална процедура. За да получи изпълнение, ищецът трябва да започне единно производство в държавата по изпълнение, което да му позволи да се сдобие с декларация за установяване на изпълнителната сила. Това е едностранно производство, което първоначално се ограничава до документна проверка. Чак на по-късен етап, ако ответникът възрази, съдът разглежда възможните основания за отказ. Тези основания гарантират надлежна защита на правата на ответника.

В сравнение с настоящото положение тези норми представляват значителен напредък в тази област. Понастоящем на практика признаването и изпълнението на решения се урежда от националното право на държавите-членки или от двустранните споразумения, сключени между някои държави-членки. Съответно приложимите производства се различават в зависимост от това за коя държава-членка става дума, също както и необходимите документи за получаване на декларация за установяване на изпълнителната сила и основанията за отказ на признаване на чуждите решения.

Както беше подробно обяснено по-горе, настоящият регламент е първата мярка в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства и засяга семейното право (вж. точка 3.1). С оглед на този специфичен контекст свободното движение на решения е обект на производството по екзекватура, както е уредено в действащия понастоящем Регламент Брюксел I⁹.

Може обаче да се мисли за премахване на междинните производства (екзекватура), както това вече стана в други области, след извършването на оценка на нормите на настоящия регламент и развитието на съдебното сътрудничество в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства.

Актовете, съставени от органи, които упражняват правомощията си по делегиране или назначаване в съответствие с определението за съд, предвидено в член 2 от настоящия регламент, ще бъдат приравнени на решения и следователно ще бъдат обхванати от разпоредбите за признаване и изпълнение, предвидени в тази глава.

Автентични актове

С оглед на практическото значение на автентичните актове в областта на имуществените аспекти на регистрираните партньорства и с цел осигуряване на съгласуваността на този регламент с другите инструменти на Съюза в тази материя, настоящият регламент трябва да осигури признаването на тези актове, за да се гарантира свободното им движение.

⁹ OB L 12, 16.1.2001 г., стр. 1.

Признаването на автентичните актове означава, че те имат същата доказателствена сила по отношение на съдържанието и фактите, описани в тях, и се ползват със същата презумпция за действителност и със същата изпълнителна сила, както в държавата им по произход.

5.5. Глава V: Противопоставимост на трети лица

Тези разпоредби са замислени за съвместяване на правната сигурност на партньорите в отношенията им с трети лица и защитата на третите лица срещу прилагането на норма, която не са могли да познават или да предвидят. Съответно на държавите-членки се предоставя възможността да предвидят за актовете, сключени между партньор и трето лице, живеещо на тяхна територия, че партньорът може да се позове на норми, приложими към имуществените аспекти на неговото регистрирано партньорство, само ако те са били оповестени или ако третото лице ги е познавало или е трябвало да ги познава.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 81, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹⁰,

като взе предвид становището Европейския икономически и социален комитет¹¹,

като взе предвид становището на Комитета на регионите¹²,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Европейският съюз си е поставил за цел поддържането и развитието на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което е гарантирано свободното движение на хора. За постепенното създаване на това пространство Съюзът трябва да приеме мерки в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение.
- (2) На своята среща в Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет потвърди принципа на взаимно признаване на съдебни и други решения на органите на съдебната власт като крайъгълен камък в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси и прикани Съвета и Комисията да приемат програма от мерки за прилагане на този принцип.
- (3) На 30 ноември 2000 г. Съветът прие проект на програма за мерките за изпълнение на принципа на взаимно признаване на решения по граждански и търговски дела¹³. Програмата определя мерки, свързани с хармонизирането на съдебните

¹⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹³ ОВ С 12, 15.1.2001 г., стр. 1.

норми, които имат за цел улесняването на взаимното признаване на решения. В нея се предвижда изготвянето на един или повече инструменти относно взаимното признаване в областта на имуществения режим между съпрузи и имуществените последици при раздялата на несклучили брак двойки.

- (4) На заседанието си на 4 и 5 ноември 2004 г. в Брюксел Европейският съвет прие нова програма, озаглавена „Хагска програма: укрепване на свободата, сигурността и правосъдието в Европейския съюз“¹⁴. В нея Съветът прикани Комисията да представи Зелена книга за уреждането на стълкновения на закони в областта на имуществения режим между съпрузи, и по-специално относно съдебната компетентност и взаимното признаване. В тази програма се подчертава необходимостта до 2011 г. да бъде приет инструмент в тази област.
- (5) На 17 юли 2006 г. Комисията прие Зелена книга¹⁵ за уреждането на стълкновения на закони в областта на имуществения режим между съпрузи, и по-специално относно съдебната компетентност и взаимното признаване. С тази зелена книга се откриха широки консултации, обхващащи всички трудности, пред които са изправени двойките в европейски контекст по време на делбата на общото имущество, и правните средства за преодоляването им. В Зелената книга се разглеждат също така всички въпроси на международното частно право, с които се сблъскват двойките, обвързани в други форми на съюз освен брачния, и по-специално двойките с регистрирано партньорство, както и специфичните въпроси, пред които те са изправени.
- (6) В Стокхолмската програма от декември 2009 г.¹⁶, в която се определя работната програма на Комисията за периода 2010—2014 г., също се споменава, че взаимното признаване трябва да обхване и имуществените последици при раздялата на несклучили брак двойки.
- (7) В своя „Доклад за гражданството на ЕС за 2010 г.: премахване на пречките за упражняване на правата на гражданите на ЕС“¹⁷, приет на 27 октомври 2010 г., Комисията обяви приемането на предложение за законодателен инструмент, премахващ пречките пред свободното движение на хора, и по-специално трудностите, които срещат двойките при управление на имуществото си или при неговата делба.
- (8) Съответните особености на двете форми на съюз — бракът и регистрираното партньорство — и разликите, които те пораждаат в принципите, приложими спрямо тях, предопределят разделянето в два отделни инструмента на разпоредбите, уреждащи имуществените аспекти на брака и тези, уреждащи имуществените аспекти на регистрираните партньорства, на които е посветен настоящият регламент.
- (9) Подходът към другите установени форми на съюз освен брачния в законодателствата на държавите-членки е многообразен и затова трябва да се прави разграничение

¹⁴ ОВ С 53, 3.3.2005 г., стр. 1.

¹⁵ COM (2006) 400.

¹⁶ Стокхолмска програма — отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите (ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1).

¹⁷ COM (2010) 603.

между двойките, чийто съюз е институционално сключен чрез регистрирането на партньорство пред публичен орган, и двойките, които живеят във фактически съюз. Въпреки че някои държави-членки уреждат законодателно фактическите съюзи, те трябва да бъдат разглеждани отделно от регистрираните партньорства, чието формално съществуване позволява да се отчете тяхната специфичност и да се определят приложими спрямо тях правила в инструмент на Съюза. За правилното функциониране на вътрешния пазар е важно да се премахнат пречките пред свободното движение на хора, регистрирали своето партньорство, и по-специално трудностите, които срещат тези двойки при управление на имуществото си или при неговата делба. За да бъдат постигнати тези цели, настоящият регламент обединява в един инструмент разпоредбите относно съдебната компетентност, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове, както и противопоставимостта на имуществените аспекти на регистрираните партньорства на трети лица.

- (10) Настоящият регламент се занимава с въпросите, свързани с имуществените последици на регистрираните партньорства. Понятието „регистрирано партньорство“ се определя тук единствено за целите на регламента. Специфичното съдържание на това понятие се определя от националното право на държавите-членки.
- (11) Приложното поле на настоящия регламент следва да обхване всички гражданскоправни аспекти, свързани с имуществените аспекти на регистрираните партньорства, от ежедневно управление на имуществото на партньорите до неговата делба, налагаща се от раздялата на двойката или поради смъртта на единия от партньорите.
- (12) Тъй като задълженията за издръжка между регистрирани партньори са уредени от Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка¹⁸, те следва да се изключат от приложното поле на настоящия регламент, както и въпросите, свързани с действителността и правните последици на даренията, обхванати от Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения¹⁹.
- (13) Въпросите, отнасящи се до вещните права, които могат да съществуват в националното право на държавите-членки, както и тези, свързани с публичността им, също трябва да се изключат от приложното поле на настоящия регламент, както това е направено в Регламент (ЕС) № .../... *[на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство]*²⁰. По този начин съдилищата на държавата-членка, в която се намира имущество на единия или на двамата партньори, могат да предприемат мерки, произтичащи от вещното право, свързани по-конкретно с вписването на прехвърлянето на това имущество в съответния регистър, когато правото на тази държава-членка го предвижда.

¹⁸ ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1.

¹⁹ ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6.

²⁰ ОВ L [...], [...] г., стр. [...].

- (14) За да се насърчи доброто правораздаване и да се улеснят операциите по делба на имуществото на двойките с регистрирано партньорство вследствие на смъртта на единия от партньорите, въпросите, свързани с имуществените аспекти на това партньорство, породени вследствие на тази смърт, ще бъдат разглеждани от съдилища на държавата-членка, компетентни да разглеждат наследството на починалия партньор и определени по силата на Регламент (ЕС) № .../... *[на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство]*.
- (15) Също така настоящият регламент следва да позволи разширяването на компетентността на съдилищата на държава-членка, разглеждащи молба за разтрогване или унищожаване на регистрирано партньорство, по отношение на въпросите вследствие на иска, свързани с имуществените аспекти на регистрираното партньорство, ако партньорите са се споразумели за това.
- (16) В останалите случаи настоящият регламент следва да позволи запазването на териториалната компетентност на съдилищата на една държава-членка при решаването на въпроси, свързани с имуществените аспекти на регистрираните партньорства, съобразно списък с йерархично изброени критерии, които гарантират наличието на тясна връзка между партньорите и държавата-членка, чийто съд е компетентен. С изключение на съдилищата на държавата-членка, в която е регистрирано партньорството, тези съдилища могат да обявят, че не са компетентни да се произнесат, ако в тяхното национално право институтът на регистрираното партньорство не съществува. Накрая, ако с оглед на останалите разпоредби от настоящия регламент никой съд не е компетентен да се произнесе по случая, се създава правилото за субсидиарната компетентност, чрез което да се предотвратят всички рискове от отказ на правосъдие.
- (17) Доброто функциониране на правосъдието изисква да се избягва постановяването на несъвместими решения в две различни държави-членки. За тази цел в настоящия регламент следва да се предвидят общи процесуални правила, по примера на Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела²¹.
- (18) За да се улесни управлението на имуществото на партньорите, правото на държавата, в която е регистрирано партньорството, се прилага по отношение на цялото имущество на партньорите, дори ако това не е правото на дадена държава-членка.
- (19) За да улесни съдилищата на дадена държава-членка в прилагането на правото на друга държава-членка, европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, създадена с Решение 2001/470/ЕО на Съвета от 28 май 2001 г.²², може да играе ролята на източник на информация за съдържанието на чуждото право.

²¹ ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1.

²² ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 25.

- (20) Съображенията за обществен интерес могат да оправдаят предоставянето на възможност на съдилищата в държавите-членки при изключителни обстоятелства да прилагат механизма на особените повелителни норми, ако тяхното спазване се налага за запазване на политическата, социалната или икономическата организация на съответните държави. Също така при изключителни обстоятелства съдилищата на държавите-членки следва да могат да не прилагат чуждото право, когато в конкретен случай прилагането му е в явно противоречие с обществения ред на сезирания съд.
- (21) Съдилищата не трябва обаче да имат възможност да използват изключението за особените повелителни норми, нито изключението за обществения ред, за да не прилагат правото на друга държава-членка или да откажат признаването или изпълнението на постановено решение, автентичен акт, съдебна спогодба, издадени в друга държава-членка, ако прилагането на изключението за обществения ред би противоречало на Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално на член 21 от нея, който забранява всяка форма на дискриминация. Освен това тези съдилища не следва да могат да откажат прилагането на приложимото спрямо регистрираните партньорства право единствено поради това, че в правото на сезирания съд регистрираното партньорство не съществува.
- (22) Тъй като има държави, в които успоредно съществуват две или повече правни системи или набор от правила, отнасящи се до въпросите, уредени от настоящия регламент, уместно е да се предвиди в каква степен разпоредбите на настоящия регламент се прилагат в различните териториални единици на тези държави.
- (23) Тъй като една от целите на настоящия регламент е взаимното признаване на решенията, постановени в държавите-членки, в него трябва да се предвидят правила за признаването и изпълнението на решенията по примера на Регламент (ЕО) № 44/2001, като тези правила при необходимост се адаптират към специфичните изисквания на материята, обхваната от настоящия регламент. Затова признаването и изпълнението на решение, което се отнася изцяло или отчасти до имуществените аспекти на регистрираните партньорства, не могат да бъдат отказани в дадена държава-членка поради това, че в нейното право регистрираното партньорство не съществува или че то има различни имуществени последици.
- (24) За да вземе предвид различните начини на уреждане на въпросите, свързани с имуществените аспекти на регистрираните партньорства в държавите-членки, настоящият регламент трябва да осигури признаването и изпълнението на автентичните актове. В същото време автентичните актове не могат да бъдат приравнени към съдебните решения, що се отнася до признаването им. Признаването на автентичните актове означава, че те се ползват със същата доказателствена сила, що се отнася до съдържанието им и водят до същите правни последици, както в своята държава-членка по произход, и са действителни по презумпция, която може да бъде оборена при оспорване.
- (25) Ако правото, приложимо към имуществените последици на регистрираното партньорство, трябва да урежда правоотношенията между партньор и трето лице, условията за противопоставимост на това право следва да бъдат определени в правото на държавата-членка, в която се намира обичайното местопребиваване на партньора или на третото лице, за да се осигури защитата на интересите на последния. Така например правото на тази държава-членка може да предвижда, че

партньорът може да противопостави правото, уреждащо имуществения му режим, на третото лице, само ако са изпълнени условията за регистриране или публичност, предвидени в държавата-членка, освен ако третото лице е познавало или е трябвало да познава правото, приложимо към имуществените аспекти на регистрираното партньорство.

- (26) Поради необходимостта от спазване на поетите от държавите-членки международни ангажменти, настоящият регламент не засяга международните конвенции, по които една или повече държави-членки са страни към момента на приемането му. За да няма противоречие с общите цели на настоящия регламент, се изисква все пак държавите-членки да го използват с предимство пред конвенциите в отношенията помежду си.
- (27) Като се има предвид, че целите на настоящия регламент, а именно свободното движение на хора в Европейския съюз, възможността партньорите да организират помежду си и спрямо трети лица имуществените си отношения, както по време на съвместния си живот, така и при делбата на имуществото си, по-голяма предвидимост и правна сигурност, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради мащаба и последиците на настоящия регламент, могат да бъдат по-добре постигнати на равнище ЕС, Европейският съюз може да предприеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (28) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 7, 9, 17, 21 и 47 от нея, отнасящи се съответно до неприкосновеността на личния и семейния живот, правото на встъпване в брак и на създаване на семейство в съответствие с националните закони, правото на собственост, забраната на всякаква форма на дискриминация и правото на ефективни правни средства на защита пред съда. Настоящият регламент трябва да се прилага от съдилищата на държавите-членки при зачитане на тези права и принципи.
- (29) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, [Обединеното кралство и Ирландия уведомиха за желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент]/[Обединеното кралство и Ирландия не участват при приемането на настоящия регламент и следователно, без да се засяга член 4 от посочения протокол, не са обвързани от него и не го прилагат].
- (30) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и следователно не е обвързана от него и не го прилага,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Приложно поле и определение

Член 1 **Приложно поле**

1. Настоящият регламент се прилага към имуществените аспекти на регистрираните партньорства.

Той не се прилага по-специално по данъчни, митнически и административни въпроси.
2. В настоящия регламент „държава-членка“ означава всички държави-членки с изключение на Дания [, Обединеното кралство и Ирландия].
3. От приложното поле на настоящия регламент са изключени:
 - а) личните последици на регистрираното партньорство,
 - б) дееспособността на партньорите,
 - в) задълженията за издръжка;
 - г) даренията между партньорите,
 - д) наследствените права на преживелия партньор,
 - е) дружествата между партньорите,
 - ж) вида на вещните права по отношение на дадена вещ и публичността на тези права.

Член 2 **Определения**

По смисъла на настоящия регламент:

- а) „имуществени последици“ са съвкупността от правила, свързани с имуществените отношения на партньорите помежду им и с трети лица, които произтичат пряко от връзката, създадена чрез регистриране на партньорството;
- б) „регистрирано партньорство“ е режим на съжителство между две лица, предвиден от закона и който се регистрира от публичен орган;

- в) „автентичен акт“ е акт, официално съставен или вписан като автентичен акт в държавата-членка по произход, чиято истинност:
- i) е свързана с подписа и съдържанието на автентичния акт, и
 - ii) е установена от публичен орган или всеки друг оправомощен за това орган;
- г) „решение“ е всяко решение, постановено по въпросите на имуществения режим на регистрирано партньорство от съд на държава-членка, независимо от наименованието на решението, включително съдебно решение, постановление, заповед или изпълнителен лист, както и определенията за разходите или разноските от служител на съда;
- д) „държава-членка по произход“ е държавата-членка, в която според случая решението е постановено, договорът за партньорство е сключен, автентичният акт е съставен или актът за делба на общото имущество или всеки друг акт е съставен от или пред съдебния орган или делегирания от него орган;
- е) „замолена държава-членка“ е държавата-членка, в която е поискано признаването и/или изпълнението на решението, на договора за партньорство, на автентичния акт или на акта за делба на общото имущество или на всеки друг акт, съставен от или пред съдебния орган или делегирания от него орган;
- ж) „съд“ е всеки компетентен съдебен орган на държавите-членки, който упражнява правораздавателни функции в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства, както и всеки друг несъдебен орган или лице, който по делегиране или назначаване от съдебен орган на държавите-членки изпълнява функции, присъщи на съдилищата, така както са предвидени по настоящия регламент;
- з) „съдебна спогодба“ е спогодба в областта на имуществените последици на регистрираното партньорство, одобрена от съд или сключена пред съд в хода на дадено производство.

Глава II

Компетентност

Член 3

Компетентност в случай на смърт на един от партньорите

1. Съдилищата на държава-членка, сезирани с молба във връзка с наследяване на един от партньорите съгласно Регламент (ЕС) № .../... *[на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство]*, са компетентни също така да се произнасят относно имуществените последици на партньорството, свързани с молбата.

2. Този съд може да обяви, че не е компетентен да се произнесе, ако в неговото право институтът на регистрираното партньорство не съществува. В такъв случай компетентният съд се определя в съответствие с член 5.

Член 4

Компетентност в случай на раздяла на партньорите

Съдилищата на държава-членка, сезирани с молба за разтрогване или унищожаване на регистрирано партньорство, са компетентни също така, при наличието на споразумение между партньорите, да се произнасят относно имуществените последици, свързани с молбата.

Такова споразумение може да бъде сключено по всяко време, включително по време на започнало производство. Ако споразумението е сключено преди началото на производството, то трябва да бъде съставено в писмена форма, да има отбелязана дата и да е подписано от двете страни.

При липса на споразумение между партньорите компетентността се урежда съгласно член 5.

Член 5

Компетентност в други случаи

1. Извън случаите, предвидени в членове 3 и 4, компетентни да се произнасят по производство, свързано с имуществените последици на регистрирано партньорство, са съдилищата на държавата-членка:
 - а) по общото обичайно местопребиваване на партньорите или, ако няма такова,
 - б) по последното общо обичайно местопребиваване на партньорите, ако един от тях все още живее там, или, ако няма такова,
 - в) по обичайно местопребиваване на ответника или, ако няма такова,
 - г) по регистриране на партньорството.
2. Съдилищата, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), могат да обявят, че не са компетентни да се произнесат, ако в тяхното право институтът на регистрираното партньорство не съществува.

Член 6

Субсидиарна компетентност

Ако никой съд не е компетентен съгласно членове 3, 4 или 5 или ако съдът е обявил, че не е компетентен да се произнесе, съдилищата на държава-членка са компетентни доколкото:

- а) имущество на единия или на двамата партньори се намира на територията на тази държава-членка; в такъв случай сезираният съд ще трябва да се произнесе само относно това имущество, или

- б) и двамата партньори са граждани на тази държава-членка, или ако се отнася до Обединеното кралство или Ирландия, имат общ „domicile“ в нея.

Член 7
Forum necessitatis

Ако никой съд на държава-членка не е компетентен съгласно членове 3, 4, 5 или 6 или ако съдът е обявил, че не е компетентен да се произнесе, съдилищата на държава-членка могат, по изключение и при условие че делото има достатъчна връзка с тази държава-членка, да се произнесат относно имуществените последици на регистрираните партньорства, ако е невъзможно в трета държава да се проведе дадено производство или не може в рамките на разумното да се образува или води такова.

Член 8
Насрещен иск

Съдът, сезиран на основание на членове 3, 4, 5, 6 или 7, пред който е висящо делото, е компетентен също така да разглежда насрещни искове, доколкото те попадат в приложното поле на настоящия регламент.

Член 9
Сезиране на съда

Съдът се смята за сезиран:

- а) към датата на подаване в съда на исковата молба или на равностоен документ, при условие че впоследствие ищецът не е пропуснал да предприеме необходимите действия за уведомяването или връчването на съответните документи на ответника, или
- б) ако актът трябва да бъде връчен, преди да бъде внесен в съда, към момента на получаването му от отговорната за уведомяването или връчването служба, при условие че впоследствие ищецът не е пропуснал да предприеме необходимите действия за внасянето на акта в съда.

Член 10
Проверка на компетентността

Когато съд на държава-членка бъде сезиран по дело, свързано с имуществените аспекти на регистрираните партньорства, което не попада в неговата компетентност по силата на настоящия регламент, той служебно се обявява за некомпетентен.

Член 11
Проверка на допустимостта

1. Когато ответник, който има обичайно местопребиваване на територията на държава, различна от държавата-членка, където е предявен искът, не се яви на делото, компетентният съд спира производството, докато не се установи, че ответникът е имал възможност да получи исковата молба или равностоеен документ своевременно, за да организира защитата си, или че са били предприети всички необходими мерки за тази цел.
2. Член 19 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. за връчването в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела²³ се прилага вместо разпоредбите на параграф 1 от настоящия член, ако исковата молба или равностоеен документ е трябвало да бъде предадена от една държава-членка на друга в изпълнение на въпросния регламент.
3. Ако разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Съвета са неприложими, се прилага член 15 от Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. за връчване в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела, ако исковата молба или равностоеен документ трябва да се изпратят в чужбина в изпълнение на тази конвенция.

Член 12
Висящ процес (Lis pendens)

1. Когато искове със същия предмет, на същото основание и между същите страни са предявени в съдилища на различни държави-членки, съдът, пред който искът е предявен по-късно, спира служебно производството до установяване на компетентността на първия сезиран съд.
2. В случаите, предвидени в параграф 1, първият сезиран съд установява своята компетентност в срок от шест месеца, освен ако това е невъзможно поради извънредни обстоятелства. По искане на всеки друг съд, сезиран по спора, първият сезиран съд го уведомява за датата, на която е бил сезиран, и му посочва дали се е обявил за компетентен по спора или, ако не се е произнесъл, му съобщава приблизителния срок, необходим, за да определи дали е компетентен.
3. След установяване на компетентността на първия сезиран съд, съдът, пред който искът е предявен по-късно, се отказва от компетентност в полза на първия сезиран съд.

²³ ОВ L 324, 10.12.2007 г., стр. 79.

Член 13
Свързани искиове

1. Когато свързани искиове са висящи пред съдилища на различни държави-членки, съдът, пред който искът е предявен по-късно, може да спре производството.
2. Когато тези искиове са висящи пред първоинстанционни съдилища, съдът, пред който искът е предявен по-късно, може също така, по молба на една от страните, да се откаже от компетентност, при условие че първият сезиран съд е компетентен по отношение на въпросните искиове и правото му допуска тяхното съединяване.
3. За целите на настоящия член исковите се смятат за свързани, когато те се намират в такава тясна връзка помежду си, че е целесъобразно да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си решения, постановени в отделни производства.

Член 14
Временни и обезпечителни мерки

От съдилищата на държава-членка могат да бъдат поискани временни или обезпечителни мерки, предвидени в нейното законодателство, дори ако, съгласно настоящия регламент, съдилищата на друга държава-членка са компетентни да се произнесат по съществото на делото.

Глава III
Приложимо право

Член 15
Определяне на приложимото право

Към имуществените последици на партньорството е приложимо правото на държавата, в която то е регистрирано.

Член 16
Универсален характер на стълкновителните норми

Определеното според разпоредбите на настоящата глава право се прилага дори когато то не е право на държава-членка.

Член 17
Особени повелителни норми

Разпоредбите на настоящия регламент не засягат прилагането на повелителните норми, чието зачитане дадена държава смята от решаващо значение за гарантиране на нейните

обществени интереси, като политическа, социална или икономическа организация, до такава степен, че те са приложими към всяка ситуация, попадаща в приложното им поле, независимо от приложимото иначе право към имуществените последици на регистрираното партньорство съгласно настоящия регламент.

Член 18

Обществен ред на сезирания съд

1. Прилагането на разпоредба от определеното според настоящия регламент право може да бъде отказано само ако това прилагане е явно несъвместимо с обществения ред на сезирания съд.
2. Прилагането на разпоредба от определеното според настоящия регламент право не може да се счита за несъвместимо с обществения ред на сезирания съд единствено поради това, че в правото на сезирания съд институтът на регистрираното партньорство не съществува.

Член 19

Исключване на препращането

По смисъла на настоящия регламент прилагане на правото на държава, посочена от настоящия регламент, означава прилагане на действащите материалноправни норми на тази държава, с изключение на нормите на нейното международното частно право.

Член 20

Държави с две или повече правни системи — териториални стълкновителни норми

Когато една държава включва няколко териториални единици, всяка от които има собствена правна система или набор от правила по въпросите, уредени от настоящия регламент:

- а) всяко позоваване на правото на тази държава се тълкува, за целите на определянето на приложимото право съгласно настоящия регламент, като отнасящо се до правото, което е в сила в съответната териториална единица;
- б) всяко позоваване на обичайното местопребиваване в тази държава се тълкува като отнасящо се за обичайното местопребиваване в дадена териториална единица;
- в) всяко позоваване на гражданството се отнася до териториалната единица, определена от правото на дадената държава, или, при отсъствие на приложими правила, до териториалната единица, избрана от страните, или, при отсъствие на избор, до териториалната единица, с която един или и двамата партньори имат най-тесна връзка.

Глава IV

Признаване, изпълнителна сила и изпълнение

РАЗДЕЛ 1

РЕШЕНИЯ

Подраздел 1

Признаване

Член 21

Признаване на решенията

1. Решенията, постановени в държава-членка, се признават в другите държави-членки, без да се изисква каквато и да е процедура.
2. В случай на оспорване всяка заинтересована страна, чието основно искане е признаването на решение, може в съответствие с процедурите, установени в членове [38—56] от Регламент (ЕО) № 44/2001, да поиска да се установи, че решението трябва бъде признато.
3. Ако признаването се изтъква като инцидентен иск пред съд на държава-членка, този съд е компетентен да се произнесе по въпроса.

Член 22

Основания за непризнаване на решение

Решение не се признава, ако:

- а) признаването явно противоречи на обществения ред на замолената държава-членка;
- б) на неявилия се ответник не е връчена исковата молба или равностоен документ своевременно и по начин, който да му позволи да организира защитата си, освен ако ответникът не е упражнил правото си да оспори решението, въпреки че е имал възможност да направи това;
- в) то противоречи на решение, постановено между същите страни в замолената държава-членка;
- г) то противоречи на решение, постановено по-рано в друга държава-членка или в трета държава между същите страни по спор със същия предмет и на същото

основание, при условие че по-рано постановеното решение отговаря на условията, необходими за признаването му в замолената държава-членка.

Член 23

Забрана за преразглеждане на компетентността на съда по произход

1. Компетентността на съдилищата на държавата-членка по произход не може да се преразглежда.
2. Критерият за обществен ред, посочен в член 18, не се прилага към нормите за компетентност, посочени в членове 3—8.

Член 24

Различия в приложимото право

Признаването и изпълнението на решение или на част от решение, свързано с имуществените аспекти на регистрирано партньорство, не могат да бъдат отказани поради това, че в правото на замолената държава-членка институтът на регистрираното партньорство не съществува или че той няма същите имуществените последици.

Член 25

Забрана за преразглеждане по същество

При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане по същество на чуждестранно решение.

Член 26

Спиране на производството

Съдът на държава-членка, пред който се иска признаване на решение, постановено в друга държава-членка, може да спре производството, ако решението е предмет на обжалване по общия ред.

Подраздел 2

Изпълнение

Член 27

Решения, подлежащи на изпълнение

Решенията, постановени в държава-членка и подлежащи на изпълнение там, и съдебните спогодби се изпълняват в другите държави-членки в съответствие с членове [38—56 и член 58] от Регламент (ЕО) № 44/2001.

РАЗДЕЛ 2

АВТЕНТИЧНИ АКТОВЕ И СЪДЕБНИ СПОГОДБИ

Член 28

Признаване на автентичните актове

1. Формално съставени или вписани в една държава-членка автентични актове се признават от другите държави-членки, освен ако действителността им не се оспорва в съответствие с приложимото право и при условие че признаването явно не противоречи на обществения ред на замолената държава-членка.
2. Признаването на автентичните актове им придава доказателствена сила, що се отнася до съдържанието им, и те се ползват от оборима презумпция за действителност.

Член 29

Изпълнителна сила на автентичните актове

1. Формално съставени или вписани автентични актове с изпълнителна сила в дадена държава-членка се признават за изпълними в друга държава-членка при поискване, направено в съответствие с процедурата, уредена в членове [38—57] от Регламент (ЕО) № 44/2001.
2. Съдът, пред който е подадена жалба съгласно членове [43 и 44] от Регламент (ЕО) № 44/2001, може да откаже или да отмени декларация за установяване на изпълнителната сила само ако изпълнението на автентичния акт явно противоречи на обществения ред на замолената държава-членка.

Член 30

Признаване и изпълнителна сила на съдебните спогодби

Съдебните спогодби, подлежащи на изпълнение в държавата-членка по произход, се признават и обявяват за изпълняеми в друга държава-членка по искане на всяка заинтересована страна при същите условия като автентичните актове. Съдът, пред който е подадена жалба съгласно член [42 или член 44] от Регламент (ЕО) № 44/2001, може да откаже или да отмени декларация за установяване на изпълнителната сила само ако изпълнението на съдебната спогодба явно противоречи на обществения ред на държавата-членка по изпълнение.

Глава V

Противопоставимост на трети лица

Член 31

Противопоставимост на трети лица

1. Имуствените последици на регистрираното партньорство върху правоотношението между партньор и трето лице се уреждат от правото на държавата на регистриране на партньорството, посочена е член 15.
2. Правото на държава-членка обаче може да предвижда, че приложимото право не може да бъде противопоставено от партньор на трето лице, ако единият от партньорите или третото лице има обичайно местопребиваване на територията на тази държава-членка и ако формалностите по оповестяването или по регистрирането, предвидени от правото на тази държава-членка, не са извършени, освен ако третото лице познава или е трябвало да познава правото, приложимо към имуствените последици на регистрираното партньорство.
3. Също така, правото на държава-членка, в която се намира недвижимо имущество, може да предвижда по отношение на това недвижимо имущество правило, аналогично на това, предвидено в параграф 2 за правоотношенията между партньор и трето лице.

Глава VI

Общи и заключителни разпоредби

Член 32

Връзка със съществуващи международни конвенции

1. Настоящият регламент не засяга прилагането на двустранните или многостранните конвенции, по които една или няколко държави-членки са страни към момента на приемането му и които се отнасят до въпроси, уредени от него, без да се засягат задълженията на държавите-членки по силата на член 351 от Договора.
2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, в отношенията между държавите-членки настоящият регламент има предимство пред конвенциите, които се отнасят до уредени от него въпроси и по които държавите-членки са страни.

Член 33

Информация, предоставена на обществеността и компетентните органи

1. Най-късно на [...] държавите-членки подават до Комисията на официалния/те език/ци, който/които считат за подходящ/и:
 - а) описание на националните си законодателства и производства, свързани с правния режим на имуществените аспекти на регистрираните партньорства, както и съответните текстове,
 - б) националните си разпоредби относно противопоставимостта на трети лица, посочена в член 31, параграфи 2 и 3.
2. Държавите-членки уведомяват Комисията за всяко последващо изменение на тези разпоредби.
3. Комисията предоставя на обществеността по подходящ начин изпратената съгласно параграфи 1 и 2 информация, по-специално чрез многоезичния уебсайт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

Член 34

Клауза за преразглеждане

1. Не по-късно от [пет години след датата на начало на прилагане ...], и след това на всеки пет години, Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент. Ако е необходимо, докладът се придружава от предложения за адаптиране на настоящия регламент.
2. За тази цел държавите-членки съобщават на Комисията съответната информация относно прилагането на настоящия регламент от съдебните им органи.

Член 35

Преходни разпоредби

1. Разпоредбите на глави II и IV от настоящия регламент се прилагат за образувани съдебни производства, формално съставени или вписани автентични актове, сключени съдебни спогодби и постановени решения след датата на начало на прилагането му.
2. Ако производството обаче е образувано в държавата-членка по произход преди датата на начало на прилагането на настоящия регламент, решенията, постановени след тази дата, се признават и изпълняват в съответствие с разпоредбите на глава IV, ако приложимите правила относно компетентността, съответстват на тези, предвидени от разпоредбите на глава II.
3. Разпоредбите на глава III се прилагат само за партньорите, регистрирали своето партньорство.

Член 36
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент се прилага от [една година след датата на влизане в сила].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател